

ГЕОГРАФИЯДАН АУДАНДЫҚ ОЛИМПИАДА ЖАУАПТАРЫ
10 СЫНЫП

Тапсырма 1. Тест.

1	С
2	А
3	С
4	А
5	С
6	В
7	А
8	В
9	Е
10	Е
11	А
12	В
13	В
14	С
15	Е
16	А
17	Д
18	Д
19	С
20	А

Бағалау критерийлері: әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 20 ұпай!**

Тапсырма 2. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Бұл су айдыны (1) бес мемлекеттің (2) аумағында орналасқан, оның ішінде әлемдегі ең үлкен мемлекет. Оған Еуропаның ең үлкен өзені құяды (3), оның акваториясында мұнай мен газдың үлкен қоры шоғырланған. Бұл су қоймасының түбі су қоймасының мұхитқа шығатын жерінің жоқтығына қарамастан мұхиттық қыртыстан тұрады. Су қоймасы қоңыржай және субтропиктік климаттық белдеулерде орналасқан, қыста солтүстік бөлігін мұз басып жатады. Оның жағасында қалалар аз, бірақ астана бір (4). Оның шығысында аймақтың ең үлкен шөлі (5) жатыр.

Сұрақтар:

- 1) Бұл су қоймасы қалай аталады? (1 ұпай)
- 2) Ол қай елдердің жағасында орналасқан? (әр дұрыс жауап үшін 1 ұпайдан)
- 3) Оған құятын негізгі өзен қалай аталады? (1 ұпай)
- 4) Қай астана су қоймасының жағасында орналасқан? (1 ұпай)
- 5) Бұл су қоймасының шығысында қандай шөл орналасқан? (2 ұпай)

Жауаптары:

- 1) *Каспий теңізі*
- 2) *Қазақстан, Ресей, Әзірбайжан, Иран, Түркменістан*
- 3) *Волга/Еділ*

4) Баку

5) Қарақұм

Бағалау критерийлері: Барлығы 10 ұпай!

Тапсырма 3. Сізге әлемдегі бес қаланың сипаттамасы берілді. Әр қала мен елді анықтаңыз.

Сипаттамалар:

1. Бұл қаланың негізін 16 ғасырда еуропалық отаршылар салған. Өз еліндегі ең үлкен қала және ол конституция бойынша астана болмаса да, онда үкімет пен елдің басқа да әкімшілік органдарының көпшілігі орналасқан, флоты бар, бірақ 19 ғасырдан бастап теңізге шығу мүмкіндігі жоқ. Бұл қала ішінде қалайы бай кен орындарының ашылуымен және конституциялық астананың маңында күміс кеніштерінің азаюымен байланысты.

2. Қала - белсенді туристік бағыт ретінде және климаттың өзгеруіне байланысты жойылу қаупі бар елдердің бірі ретінде танымал елдің астанасы. Елдің ресми тілі тілдердің үнді-ирандық тармағына кіреді, бірақ оның ағылшын және араб тілдерінен алынған көптеген сөздері бар - бұл екі тілде де ел халқының білімді бөлігі сөйлейді.

3. Ресми әкімшілік бөлініс бойынша бұл қаланың ауданы Чехия аумағынан үлкен. Қала өзінің автомобиль өнеркәсібімен әйгілі, атап айтқанда, онда Лифан және Чанган компаниялары құрылған. Сондай-ақ, қалада қуаттылығы бойынша әлемдегі ең үлкен су электр станциясына арналған мұражай бар.

4. Өз елінің солтүстік-батысындағы ең үлкен қала. Онда әйгілі көрнекті орын - биіктігі 184 метр мұнара орналасқан, оның атауы «ғарыштық ине» деп аударылады. Бұл қала гранж стиліндегі музыканың отаны, сонымен қатар ең үлкен интернет-дүкен мен ең ірі кофе желісінің бас кеңсесі орналасқан.

5. Қала 20 ғасырдың аяғында ыдыраған мемлекеттің астанасы болды, оның аумағында қазір БҰҰ-ға мүше 6 мемлекет бар. Қала әлемдегі ең ұзын екінші өзеннің бойында орналасқан. Оның орналасуы оны соғыстардағы тиімді және қалаулы нысанаға айналдырды - кейбір бағалаулар бойынша ол 39 рет жойылды, ең соңғысы 1999 жылы НАТО бомбалауынан кейін.

6. Бұл қала өз елінің астанасы және халқының саны бойынша француз тілінде сөйлейтін ең үлкен қала. Өзеннің арғы жағындағы басқа қаласы бар бұл қала әлемдегі бір-біріне ең жақын астаналар болып табылады (Рим мен Ватиканды қоспағанда). Қаланың бұрынғы атауы - Леопольдвилл.

№	Қала	Мемлекет
1	Ла-Пас	Боливия
2	Мале	Мальдивы
3	Чунцин	Китай (КНР)
4	Сиэтл	АҚШ
5	Белград	Сербия
6	Киншаса	ДР Конго

Бағалау критерийлері. Әр дұрыс көрсетілген қала мен мемлекет үшін 1 ұпайдан.
Барлығы: 12 ұпай!

Тапсырма 4. Сіздерге әртүрлі географиялық объектілердің атаулары берілген. Оның не екенін көрсетіңіз.

Мысалы: Дунай - өзен.

1. Корженевский – мұздық
2. Денали – тау, боро Аляска
3. Риу-Бранку – өзен
4. Эйфьядлайёкюдль – жанартау/мұздық
5. Вайкато – өзен
6. Дашти-Марго – шөл
7. Канченджанга – тау, тау жотасы
8. Кишальфёльд – жазық

Бағалау критерийі: әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 8 ұпай!**

БАРЛЫҒЫ 50 ҰПАЙ!